

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри фінансів і банківської
справи

Протокол № 1 від “30” серпня 2016 р.

Зав. кафедри

_____ Ю.Ф. Гудзь

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ»

Галузь знань _____ 07 «Управління та адміністрування» _____
(шифр і назва)

спеціальність _____ 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» _____
(шифр і назва)

спеціалізація _____
(назва спеціалізації)

навчально-науковий інститут _____ обліку і фінансів _____
(назва)

2016 – 2017 навчальний рік

Розробники: Неізнестна О.В., доцент кафедри фінансів і банківської справи, к.е.н.,
доц.

© Неізнестна О.В., 2016

© Донецький національний університет
економіки і торгівлі імені Михайла
Туган-Барановського, 2016

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Обов’язкова для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	
Загальна кількість годин – 90	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 3 самостійної роботи студента – 4	26год.	8год.
	Практичні, семінарські	
	13год.	4год.
	Лабораторні	
	-	-
	Самостійна робота	
	51год.	78год.
	Індивідуальні завдання: -	
	Вид контролю: залік	

2. Мета і завдання дисципліни

Метою викладання дисципліни є формування у студентів системи знань щодо побудови системи управління банком, що враховує організацію взаємодії підрозділів банку при продажах банківських продуктів, забезпечує адекватну підтримку прийнятих фінансових і організаційних рішень за рахунок підвищення їх якості, погодженості і цільової спрямованості.

Завдання дисципліни – засвоєння майбутніми фахівцями загальних понять щодо взаємозв'язку макроекономічних й мікроекономічних функцій банку з його сутністю та основними видами пропонованих продуктів; організації надання основних видів послуг; функцій фінансового й організаційного менеджменту банку та механізму їх реалізації; організації маркетингового процесу в банку; узгодження інтересів підрозділів на основі внутрішньобанківського перерозподілу грошових потоків, доходів та видатків; методологічних основ визначення собівартості й ціни банківських продуктів.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Економічні основи функціонування банків та формування їх ресурсів												
Тема 1. Види банків і порядок їх створення в Україні	11	4	2	-	-	5	9	1	-	-	-	8
Тема 2. Організація діяльності банку. Специфіка організаційної структури банку	7	2	-	-	-	5	8	-	-	-	-	8
Тема 3. Основні напрямки діяльності комерційного банку	7	2	-	-	-	5	9	1	-	-	-	8
Разом за змістовим модулем 1	25	8	2	-	-	15	26	2	-	-	-	24
Змістовий модуль 2. Організація роботи структурних підрозділів банку												
Тема 4 Сутність банківського продукту та продуктова політика комерційного банку	12	4	2	-	-	6	11	1	1	-	-	9
Тема 5. Взаємодія структурних підрозділів банку при виробництві і продажу банківських продуктів	9	2	1	-	-	6	11	1	1	-	-	9
Тема 6. Концепції управління діяльністю банку	8	2	-	-	-	6	10	1	-	-	-	9
Разом за змістовим модулем 2	29	8	3	-	-	18	32	3	2	-	-	27
Змістовий модуль 3. Організація обліку та калькуляції у банківській справі												
Тема 7. Основи калькуляції в банківській справі	10	2	2	-	-	6	11	1	1	-	-	9
Тема 8. Організація планування і контролю в банках	12	4	2	-	-	6	10	1	-	-	-	9
Тема 9. Аналіз фінансових результатів діяльності банківських установ	14	4	4	-	-	6	11	1	1	-	-	9
Разом за змістовим модулем 3	36	10	8	-	-	18	32	3	2	-	-	27
Усього годин	90	26	13	-	-	51	90	8	4	-	-	78

4. Теми семінарських/практичних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1	Семінар – розгорнута бесіда Тема 1. Види банків і порядок їх створення в Україні	2
4	Семінар – розгорнута бесіда Тема 4 Сутність банківського продукту та продуктова політика комерційного банку	2
5	Семінар – розгорнута бесіда Тема 5. Взаємодія структурних підрозділів банку при виробництві і продажу банківських продуктів	1
7	Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 7. Основи калькуляції в банківській справі	2
8	Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 8. Організація планування і контролю в банках	2
9	Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 9. Аналіз фінансових результатів діяльності банківських установ	4

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Добір статистичної інформації щодо динаміки та структури обсягів активних та пасивних операцій банків, банківських доходів та витрат, динаміки фінансового результату банківської діяльності, тощо.
4. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема семінарських занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Економічні основи функціонування банків та формування їх ресурсів			
Семінар – розгорнута бесіда Тема 1. Види банків і порядок їх створення в Україні	5	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Банк як головна складова фінансово-кредитної системи. Види та класифікація банків. Банківські об'єднання. Банки другого рівня банківської системи України та організаційні основи їх функціонування. Створення та державна реєстрація банківських установ. Документи, які подаються до територіального управління НБУ для державної реєстрації банку. Відокремлені структурні підрозділи банку. Порядок реєстрації представництв іноземного банку. Форми і порядок реорганізації банківських установ. Ліцензування банківської діяльності. Вимоги до отримання банківської ліцензії та умови її відкликання.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування

		Джерела [1-9, 11] 2. Самотестування.	
Семінар – розгорнута бесіда Тема 2. Організація діяльності банку. Специфіка організаційної структури банку	5	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Організаційна структура та управління банком. Функціональна, дивізійна та матрична структура банку. Функції та компетенції загальних зборів учасників банку, наглядової ради, правління (ради директорів), ревізійної комісії, служби внутрішнього аудиту та постійно діючих комітетів. Джерела [1-10] 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант
Семінар – розгорнута бесіда Тема 3. Основні напрямки діяльності комерційного банку	5	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Сутність, основні принципи організації банківських операцій, їх класифікація. Склад і структура ресурсів комерційного банку. Капітал банку, його джерела та функції. Порядок формування статутного капіталу банку. Порядок формування прибутку банку. Порядок формування фондів банку. Вклади і депозити як головне джерело банківських ресурсів. Вклади до запитання, порядок відкриття рахунків в банках. Строкові депозити. Вклади, які приймаються від населення. Випуск банками ощадних сертифікатів. Порядок формування процентної ставки за депозитами. Запозичення ресурсів на міжбанківському ринку. Порядок отримання кредитів від НБУ. Підтримка ліквідності банку НБУ. Випуск облігацій комерційними банками. Сутність і класифікація активів банку. Активні операції комерційних банків. Особливості управління активами. Кредитні операції як складова активів банків. Активні операції банківських установ з цінними паперами. Джерела [1-9, 13-43] 2. Самотестування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Разом змістовий модуль 1	15		
Змістовий модуль 2. Організація роботи структурних підрозділів банку			
Семінар – розгорнута бесіда Тема 4 Сутність банківського продукту та продуктова політика комерційного банку	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Поняття продуктової політики комерційного банку. Планування банківських послуг як за асортиментом, так і за обсягом. Життєвий цикл банківських продуктів та його стадії. Асортимент пропонованих банком послуг та його зміни. Поточний асортимент та політика асортиментної гнучкості. Каталог банківських продуктів. Технологічна карта банківського продукту. Обсягова політика банку, її мета. Пакетування банківських продуктів. Джерела [1-9] 2. Самотестування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Семінар – розгорнута бесіда Тема 5. Взаємодія структурних підрозділів банку при	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Формування мережі банків та їх установ, розвиненість (густота) банківської мережі. Завантаженість банківських потужностей залежно від характеру банківських послуг, що пропонуються: рутинних та проблемних; послуг, що часто потребують клієнти банку та послуг, які мають незначний попит. Лінії збутової мережі комерційних банків: головні відділення банків у діловій частині міста, що надають весь спектр банківських послуг; відділення у міських мікрорайонах;	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування

виробництві і продажу банківських продуктів		маленькі стаціонарні відділення (3—4 працівники) поблизу транспортних розв'язок, банківські автомати, пересувні банківські установи у малозаселеній сільській місцевості. Віддалене обслуговування клієнтів банку (телемаркетинг, GSM-banking, Internet-banking). Збутові канали банківських продуктів. Часові параметри банківських продажів як спосіб отримання конкурентних переваг. Характеристика процесу прийняття рішення про розміщення точок збуту. Зона дії банківської установи. Цінність зони дії банківської установи та її визначення. Тенденції розвитку стратегій розподілу банківських продуктів. Джерела [1-9, 12, 22, 26, 44, 46] 2. Самотестування.	
Семінар – розгорнута бесіда Тема 6. Концепції управління діяльністю банку	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Підходи до управління, що розроблені Анрі Файолем. Зміст банківського менеджменту. Класифікація банківського менеджменту. Функції фінансового менеджменту. Завдання управління активами та пасивами. Суть моделі „Загального фонду коштів”. Суть моделі „Розподілу коштів”. Економіко-математичні моделі управління активами та пасивами банку. Концепція стратегічного управління банком. Концепція розширеного суперництва. Поняття „бізнес-процес” і „реінжиніринг бізнес процесів”. Маркетингова складова у діяльності банківської установи. Джерела [1-9] 2. Самотестування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Разом змістовий модуль 2	18		
Змістовий модуль 3. Організація обліку та калькуляції у банківській справі			
Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 7. Основи калькуляції в банківській справі	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Доходи і витрати банківської установи. Формування ціни в комерційному банку. Цінова політика комерційного банку. Аспекти цінової політики: процентні ставки, тарифи, бенефіції (премії), знижки, мінімальний розмір вкладу. Інструменти цінової політики комерційного банку: розмежування цін на банківські послуги, диференціація цін, критерії цієї диференціації, врівноважуюче ціноутворення на банківські послуги. Послідовність визначення ціни на банківський продукт. Оцінка попиту в процесі визначення ціни на банківські продукти. Проблема визначення розміру витрат на окремі банківські продукти. Вплив ринку на цінову концепцію банку. Моніторинг цін на продукти банку. Джерела [1-9] 2. Самотестування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням розрахункових задач Тема 8. Організація планування і контролю в банках	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Сутність та основні ланки системи планування в банку. Принципи планування діяльності комерційного банку. Види планування. Стратегічне планування та його роль у сучасній банківській практиці. Рівні стратегічного планування. Вимоги до стратегічного плану банку. Послідовність процесу стратегічного планування. Ситуаційний аналіз(аудит) у банку. Зовнішній та внутрішній стратегічний аналіз. Аналіз SWOT. Місія банку. Стратегічні цілі та завдання банку. Розробка стратегії банку, її компоненти. Види стратегій в аспекті базових принципів функціонування і розвитку банку. Оперативне планування: сутність і призначення. Розробка і компоненти тактичного плану. Реалізація бізнес-плану і	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант, розв'язання розрахункових завдань

[illegible]

розвитку фінансово-кредитної системи України												
6. Здатність організувати та забезпечити роботу банківських установ						+						
7. Здатність організувати проведення банківськими установами основних операцій по формуванню ресурсів та їх розміщенню												+
8. Здатність організувати взаємовідносини банківських установ з підприємствами всіх рівнів, державою і недержавним сектором економіки							+					
9. Уміння робити відповідний аналіз та здійснювати операції на фондовому, грошовому, валютному, кредитному ринках									+			
10. Володіння прийомами пошуку та використання наукової інформації, використання при цьому технічних засобів збору та обробки інформації, вміння працювати на персональному комп'ютері					+							
11. Здатність до аналізу та синтезу з використанням логічних аргументів та перевірених фактів	+											
12. Набуття гнучкості мислення, відкритого для застосування набутих економічних знань для вирішення стратегічних та поточних завдань розвитку податкового менеджменту		+										
13. Здатність виконувати роботу у команді, зокрема здатність взаємодії із колегами та виконання обов'язкової роботи в установлені терміни			+									

8. Форма викладання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійне опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Залік.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення заліку на протязі семестру - 100 балів

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання	Обговорення теоретичних питань теми	Індиві- дуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1	3	-	3	-	-	6
Тема 2	4	-	4	-	-	8
Тема 3	4	-	4	-	-	8
Разом змістовий модуль 1	10	-	10	-	10	30
Змістовий модуль 2						
Тема 4	3	-	3	-	-	6
Тема 5	4	-	4	-	-	8
Тема 6	4	-	4	-	-	8
Разом змістовий модуль 2	10	-	10	-	10	30
Змістовий модуль 3						
Тема 7	2	2	2	-	-	6
Тема 8	2	2	2	-	-	6
Тема 9	3	3	2	-	-	8
Разом змістовий модуль 3	7	7	6	10	10	40
Разом						100

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	
60-69	E	3, «задовільно»
59-30	FX	
0-29	F	2, «незадовільно»

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
3. Комплекти індивідуальних завдань.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Базова

1. Неізнана О.В. Організація діяльності комерційного банку. Конспект лекцій / О.В. Неізнана. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2016. – 310 с.
2. Котковський В.С. Банківські операції [навч. посіб.] / В.С. Котковський, О.В. Неізнана – К.: Кондор, 2011. – 498 с.
3. Кузнецова С.А., Болгар Т.М., Пестовська З.С. Банківська система [навч. посіб.] — К.: Центр учбової літератури, 2014. – 400 с.
4. Прасолова С.П. Банківські операції: [навч. посіб. та практ.] / С.П. Прасолова, О.С. Вовченко– К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 568 с.
5. Банківська система : підручник / [М.І. Крупка, Є.М. Андрушак, Н.Г. Пайтра та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. М.І. Крупки. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2013. – 556 с.
6. Баглай С.В. Банківські операції: [навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни] / Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України”. – Суми: ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2012. – 142 с.
7. Дзюблюк О.В., Адамик Б.П. та ін. Банківська система України: становлення і розвиток в умовах глобалізації економічних процесів [монографія]. — Тернопіль: Вектор, 2012. — 355 с.
8. Банківська система України: [монографія] / В.В. Коваленко, О.Г. Коренєва, К.Ф. Черкашина, О.В. Крухмаль. – Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2010. – 187 с.

Допоміжна

9. Мещеряков А.А. Організація діяльності комерційного банку / А.А. Мещеряков. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 608 с.
10. Мороз А.М. Банківські операції: [підручник] / За ред. А.М. Мороза. - К.: КНЕУ, 2008. – 608 с.
11. Дзюблюк О.В. Банківські операції: [підручник] / За ред. О.В. Дзюблюка. – Тернопіль: ТНЕУ, Економічна думка, 2009. – 696 с.
12. Коцовська Р. Операції комерційних банків: [підручник] / За ред. Р. Коцовська, В. Ричаківська, Г. Табачук, Я. Грудзевич, М. Вознюк. –К.: Алерта, 2004. – 500 с.

13. Вовчак О.Д., Руцишин Н.М., Андрійків Т.Я. Кредит і банківська справа: Підручник. – К.: Знання, 2008. – 564 с.
14. Міщенко В.І. Банківські операції: [підручник] / За ред. В.І. Міщенка, Н.Г. Слав'янської. – К.: Знання, 2006. – 727 с.
15. Тиркало Р.І. Банківська справа: [навч. посіб. для вищ. навч. закл.] / За ред. Р.І. Тиркала. – Тернопіль: Карт-бланш, 2001. – 314 с.
16. Прасолова С.П. Банківські операції: [навч. посіб. та практ.] / С.П. Прасолова, О.С. Вовченко – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 568 с.
17. Баглай С.В. Банківські операції: [навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни] / Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України”. – Суми: ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2012. – 142 с.
18. Нікітін А.В. Маркетинг у банку: [навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц.] / А.В. Нікітін, Т.Г. Іванова, І.Г. Брітченко, О.М. Момот ; за заг. ред. А.В. Нікітіна. — К. : КНЕУ, 2010. — 474 с.
19. Нікітін А.В. Маркетинг у банку: [навч. посіб.] / А.В. Нікітін, Г.П. Бортніков, А.В. Федорченко, за ред. Нікітіна А.В. — К.: КНЕУ, 2006. — 432 с.
20. Романенко Л.Ф. Банківський маркетинг: [підручник] — К.: Центр навчальної літератури, 2004. — 344 с.
21. Лютий І.О. Банківський маркетинг: [підручник] / І.О. Лютий, О.О. Солодка — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 776 с.
22. Брітченко І.Г. Маркетинг у банках: [навч. посіб.] / під ред. проф. І.Г. Брітченко — Полтава: РВВ ПУСКУ, 2008. — 345 с.
23. Дубовик О.В. Маркетинг у банку: [навч. посіб.]. / О.В. Дубовик, С.М. Бойко, М.А. Вознюк, Т.Д. Гірченко — К.: Алерта, 2007. — 275 с.
24. Кузнєцова Л.В. Ціноутворення в банківській справі: [підручник] / Л.В. Кузнєцова, Л.В. Жердецька — Одеса: Атлант, 2008. — 320 с.
25. Кузнєцова Л.В. Процеси ціноутворення у фінансовій діяльності банку: [навч. посіб.] / за ред. Л.В. Кузнєцової — Одеса: Атлант, 2008. — 372 с.

Інформаційні ресурси

1. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс]: Закон України № 2121-III від 7 грудня 2000 р. – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
2. Про Національний банк України [Електронний ресурс]: Закон України № 679-XIV від 20.05.1999 р. – Режим доступу: <http:// www.rada.gov.ua>.
3. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України №436-IV від 16.01.2003 р. – Режим доступу: <http:// www.rada.gov.ua>.
4. Про заставу [Електронний ресурс]: Закон України 02.10.1992 р. №2654-XII.
5. Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті [Електронний ресурс]: Закон України – Режим доступу: <http:// www.rada.gov.ua>.
6. Про інвестиційну діяльність [Електронний ресурс]: Закон України від 18.09.1991 р. №1560-XII. – Режим доступу: <http:// www.rada.gov.ua>.
7. Про цінні папери та фондовий ринок [Електронний ресурс]: Закон

України від 23.02.2006 р. №3480-IV. – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).

8. Про фінансовий лізинг [Електронний ресурс]: Закон України від 11.12.2003 р. №1381-IV. – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).

9. Про обіг векселів в Україні [Електронний ресурс]. Закон України від 05.04.2001 р. №2374-III. – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).

10. Про фонд гарантування вкладів фізичних осіб [Електронний ресурс]: Закон України №2740-III від 20.09.2001 р. - Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

11. Про платіжні системи та переказ грошей в Україні [Електронний ресурс]: Закон України від 10.01.2002 р. № 2921-III. – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).

12. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України №435-IV від 16.01.2003 р. – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).

13. Про порядок регулювання діяльності банків в Україні [Електронний ресурс]: Постанова НБУ №368 від 28.08.2001 р. – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).

14. Про схвалення Методики розрахунку економічних нормативів регулювання діяльності банків в Україні [Електронний ресурс]: Постанова Правління НБУ №315 від 02.06.2009 р. – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).

15. Про здійснення діагностичного обстеження банків 2, 3, та 4 груп [Електронний ресурс]: Постанова Правління НБУ №80 від 19.02.2009 р. – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).

16. Про схвалення Методичних рекомендацій щодо порядку проведення стрес-тестування в банках України [Електронний ресурс]: Постанова Правління НБУ №460 від 06.08.2009 р. – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).

17. Про заходи щодо забезпечення погашення кредитів [Електронний ресурс]: Постанова правління НБУ №461 від 06.08.2009 р. – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).

18. Положення про порядок реєстрації та ліцензування банків, відкриття відокремлених підрозділів [Електронний ресурс]: Постанова НБУ №306 від 08.09.2011 р. – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).

19. Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства [Електронний ресурс]: Постанова Правління НБУ №346 від 17.08.2012 р. - Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

20. Положення про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями [Електронний ресурс]: Постанова Правління НБУ № 23 від 25.01.2012 р. - Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).

21. Про порядок відкриття, використання і закриття рахунків банками у національній та іноземних валютах [Електронний ресурс]: Постанова НБУ №492 від 12.11.2003 р. – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).

22. Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними та фізичними особами [Електронний ресурс]: Постанова НБУ №516 від 03.12.2003 р. – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).

www.rada.gov.ua.

23. Положення про процентну політику НБУ [Електронний ресурс]: Постанова Правління НБУ №389 від 18.08.2004 р. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

24. Положення про організацію операційної діяльності в банках України [Електронний ресурс]: Постанова НБУ №254 від 18.06.2003 р. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

25. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні [Електронний ресурс]: Постанова НБУ №637 від 13.01.2005 р. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

26. Інструкція з організації перевезень валютних цінностей та інкасації коштів в установах банків України [Електронний ресурс]: Постанова НБУ №520 від 03.12.2003 р. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

27. Про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті [Електронний ресурс]: Постанова НБУ №22 від 21.01.2004 р. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

28. Інструкція про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті [Електронний ресурс]: Постанова НБУ №320 від 16.08.2006 р. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

29. Про прядок емісії платіжних карток і здійснення операцій з їх застосуванням [Електронний ресурс]: Постанова НБУ №137 від 19.04.05 – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

30. Положення про електронні гроші в Україні [Електронний ресурс]: Постанова Правління НБУ №178 від 25.06.2008 р. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

31. Положення про єдину інформаційну систему «Реєстр позичальників» [Електронний ресурс]: Постанова НБУ №245 від 27.06.2001 р. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

32. Правила надання банками України інформації споживачу про умови кредитування та сукупну вартість кредиту [Електронний ресурс]: Постанова НБУ №168 від 10.05.2007 р. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

33. Положення про порядок здійснення банками операцій з векселями в національній валюті на території України [Електронний ресурс]: Постанова НБУ №508 від 16.12.2002 р. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

34. Про порядок організації і здійснення валютно-обмінних операцій на території України [Електронний ресурс]: Постанова НБУ №502 від 12.12.2002 р. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

35. Про встановлення офіційного курсу гривні до інвалют та курсу банківських металів [Електронний ресурс]: Постанова НБУ №496 від 12.11.2003 р. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

36. Сайт Верховної ради України – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

37. Сайт Національного банку України - Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>.

38. Національна бібліотека ім. Вернадського – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.

39. Сайт Асоціації українських банків – Режим доступу: <http://www.aub.com.ua>

40. Сайт економічних новин та інформації – Режим доступу: <http://www.economics.com.ua>

41. Сайт банківської аналітики – Режим доступу: <http://www.bankografo.com>.